

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem Milanem Tauberem

žalobkyně:

D. M., narozena XXX
státní příslušnost Ukrajina
bytem XXX
zastoupena advokátem JUDr. Jiřím Pokorným, Ph.D.
sídlem Blanická 1008/28, Praha 2

proti
žalovanému:

Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu ze dne 6. 1. 2026, zaevidované pod sp. zn. OAM-0001120/DO-2026,

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 6. 1. 2026 její žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod sp. zn. OAM-0001120/DO-2026, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu ze dne 6. 1. 2026, zaevidované pod sp. zn. OAM-0001120/DO-2026.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

- III. Žalovaný je povinen do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobkyni na náhradu nákladů řízení 12 270 Kč, a to do rukou jejího zástupce, JUDr. Jiřího Pokorného, Ph.D., advokáta.

Odůvodnění:

I. Základ sporu a obsah žaloby

1. Žalobkyně se žalobou domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat ve vrácení její žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné dne 6. 1. 2026. Žalobkyně tvrdí, že tímto postupem bylo nezákonně zasaženo do jejích práv, a navrhuje, aby soud určil nezákonnost zásahu a přikázal žalovanému obnovit stav před vrácením žádosti.
2. Žalobkyně uvádí, že po zahájení ozbrojeného konfliktu na Ukrajině v únoru 2022 uprchla do Francie, kde jí byla v březnu 2022 udělena dočasná ochrana. Tato ochrana byla ve formě opakovaně obnovovaného povolení k pobytu časově omezená, přičemž její poslední platnost skončila dne 22. 11. 2025. Žalobkyně v tento den uzavřela manželství; její manžel je držitelem dočasné ochrany na území České republiky. Z důvodu společného soužití s manželem v České republice žalobkyně o další prodloužení dočasné ochrany ve Francii nepožádala a současně požádala příslušné francouzské orgány o její zrušení.
3. Dne 6. 1. 2026 žalobkyně podala žádost o dočasnou ochranu v České republice. Žalovaný tuto žádost označil za nepřijatelnou s odkazem na § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (dále jen „Lex Ukrajina“), neboť žalobkyně v minulosti získala dočasnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie. Podle žalobkyně je tento závěr nesprávný, jelikož ke dni podání žádosti již držitelkou dočasné ochrany v jiném členském státě nebyla a řízení o žádosti v jiném státě neprobíhalo. Žalobkyně dále namítá, že žalovaný se nijak nezabýval její rodinnou situací, zejména existencí manželského soužití s osobou požívající dočasnou ochranu v České republice.
4. Žalobkyně dále tvrdí, že institut nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu, jak je upraven v Legis Ukrajina, je v rozporu s právem Evropské unie, zejména se směrnicí Rady 2001/55/ES o dočasné ochraně a s prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále jen „Prováděcí rozhodnutí č. 1“). Podle jejího názoru unijní právo nepřipouští odmítnutí přístupu k dočasné ochraně z důvodu, že žadatel v minulosti tuto ochranu čerpal v jiném členském státě, pokud tato ochrana již netrvá. V této souvislosti žalobkyně odkazuje na judikaturu Soudního dvora Evropské unie, zejména rozsudek ve věci C-753/23, *Krasiliva*, a na navazující rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu, podle níž je členský stát povinen udělit povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která již takové povolení v jiném členském státě nemá.
5. Žalobkyně rovněž namítá, že ustanovení § 5 odst. 2 Legis Ukrajina, které vylučuje soudní přezkum nepřijatelnosti žádosti, je v rozporu s právem Evropské unie a s právem na účinnou soudní ochranu. Z tohoto důvodu navrhuje, aby soud tuto výluku soudního přezkumu neaplikoval. Zdůrazňuje, že postup žalovaného, spočívající v pouhém vrácení žádosti bez

věcného posouzení, jí fakticky znemožnil domáhat se ochrany jejích práv a odstranění případných pochybení správního orgánu.

6. S ohledem na uvedené skutečnosti žalobkyně uzavírá, že zásah žalovaného byl nezákonný, neboť její žádost měla být věcně projednána a posouzena, nikoliv vrácena jako nepřijatelná. Navrhuje proto, aby soud určil nezákonnost zásahu, přikázal žalovanému obnovit stav před vrácením žádosti a přiznal jí náhradu nákladů řízení.

II. Vyjádření žalovaného k podané žalobě

7. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že postupoval v plném souladu s právními předpisy a žalobkyní tvrzený nezákonný zásah odmítá. Podle žalovaného byla žádost žalobkyně o udělení dočasné ochrany ze dne 6. 1. 2026 řádně vyhodnocena jako nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina, neboť žalobkyně v minulosti získala oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie, konkrétně ve Francii. Skutečnost, zda je žalobkyně ke dni podání žádosti nadále faktickým držitelem tohoto oprávnění, považuje žalovaný za nerozhodnou, neboť zákon k naplnění uvedeného důvodu nepřijatelnosti tuto podmínku nevyžaduje.
8. Žalovaný poukazuje na údaje vedené v evropské platformě pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany (Temporary Protection Platform), podle nichž žalobkyně stále figuruje jako osoba, které byla dočasná ochrana ve Francii udělena. Nesoulad mezi tímto údajem a tvrzením žalobkyně o zániku její dočasné ochrany ve Francii považuje žalovaný za právně nevýznamný, neboť rozhodující je samotný fakt, že žalobkyně dočasnou ochranu v jiném členském státě již někdy získala.
9. Žalovaný dále vysvětluje, že žádost o dočasnou ochranu podle zákona č. 65/2022 Sb. je z hlediska unijního práva žádostí o vydání povolení k pobytu ve smyslu čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES... (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“). Účelem vnitrostátní úpravy je zamezit vícenásobné čerpání práv spojených s dočasnou ochranou ve více členských státech současně. Žalovaný zdůrazňuje, že Česká republika oznámila Evropské komisi riziko vyčerpání kapacit podle § 3 odst. 3 Legis Ukrajina, čímž se aktivoval režim umožňující aplikaci důvodu nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. f) tohoto zákona.
10. K námitce žalobkyně týkající se rodinné situace žalovaný uvádí, že se zabýval možností udělení dočasné ochrany z důvodu sloučení rodiny či z humanitárních důvodů. Dospěl však k závěru, že podmínky pro sloučení rodiny podle § 51 zákona o dočasné ochraně splněny nejsou, neboť manželství žalobkyně bylo uzavřeno až po 24. 2. 2022, a podmínky pro sloučení rodiny tak nebyly splněny. Jiný zákonný titul, který by umožňoval udělení dočasné ochrany navzdory nepřijatelnosti žádosti, žalovaný neshledal.
11. Pokud jde o tvrzený rozpor § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. s právem Evropské unie, žalovaný tento rozpor neuznává. Uvádí, že otázka souladu tohoto ustanovení s unijním právem nebyla dosud jednoznačně vyřešena Soudním dvorem Evropské unie. Odkazuje přitom na rozsudek SDEU ve věci *Krasilova*, z jehož odůvodnění podle žalovaného vyplývá, že členské státy jsou oprávněny zkoumat, zda osoba již pobytové oprávnění z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě nezískala. Žalovaný rovněž poukazuje na nové recitály prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 ze dne 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 (dále jen „Prováděcí rozhodnutí č. 2“), které podle jeho názoru potvrzují, že z unijního práva neplyne povinnost vydat

povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, jež takové povolení získala již v jiném členském státě, a že dohoda členských států o neaplikování čl. 11 směrnice o dočasné ochraně nezakládá právo na sekundární přemístění spojené s udělením nové dočasné ochrany.

12. Žalovaný dále polemizuje s judikaturou českých správních soudů, která dovozuje právo na sekundární pohyb osob požívajících dočasné ochrany, a uvádí, že podle jeho názoru jde o nepřípustné dotváření práva nad rámec směrnice o dočasné ochraně. Z textu této směrnice podle žalovaného nevyplývá obecné právo držitelů dočasné ochrany svobodně si zvolit jiný členský stát a získat tam nové pobytové oprávnění, s výjimkou výslovně upravených mechanismů solidarity a přemístění.
13. Závěrem žalovaný navrhuje, aby se soud v případě pochybností obrátil na SDEU s předběžnou otázkou ohledně souladu § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina s unijním právem. Současně však setrvává na stanovisku, že jeho postup byl zákonný a k nezákonnému zásahu do práv žalobkyně nedošlo, a proto navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

III. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

14. Městský soud v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal popsany skutkový děj. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
15. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem souhlasili, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Veškeré podklady a listiny, z nichž soud vycházel a jichž se dovolávaly i procesní strany ve svých podáních, jsou obsaženy v žalobkyni i žalovaným doložených písemnostech, které byly oběma stranám předem známy, a nebylo navrženo provedení dalších důkazních prostředků.
16. Úvodem soud uvádí, že žaloba v této věci je přípustná, jelikož SDEU ve věci *Krasiliva* dovodil, že čl. 47 Listiny základních práv EU vyžaduje, aby osoba žádající o dočasnou ochranu ve smyslu směrnice o dočasné ochraně měla přístup k účinné soudní ochraně. V kontextu řečeného je tudíž § 5 odst. 2 Legis Ukrajina rozporný s čl. 47 Listiny základních práv EU, soud proto neaplikoval soudní výluky dle uvedeného ustanovení.
17. Žaloba je důvodná.
18. Podle § 3 odst. 3 Legis Ukrajina *Ministerstvo vnitra zašle Evropské komisi oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládnutí následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob. Oznámení podle věty první zveřejní Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách.*
19. Podle § 5 odst. 1 Legis Ukrajina *žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže*
 - c) *je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,*
 - d) *je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,*

f) je podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.

20. Podle čl. 25 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně členské státy přijímají osoby oprávněné požadovat dočasnou ochranu v duchu solidarity Společenství. Vyjádří číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí těchto osob. Tyto informace se zařadí do rozhodnutí Rady uvedeného v článku 5. Po přijetí tohoto rozhodnutí mohou členské státy prostřednictvím oznámení Radě a Komisi oznámit další kapacity pro přijetí. Tyto informace se bez prodlení předají UNHCR.
21. Podle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně, pokud počet osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu překročí v důsledku náhlého a hromadného přílivu kapacitu pro přijetí uvedenou v odstavci 1, posoudí Rada neprodleně situaci a přijme vhodná opatření včetně doporučení, aby daným členským státům byla poskytnuta další pomoc.
22. Soud přisvědčuje žalobkyni, že § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina je rozporný s právem EU, shodně jako je tomu v případě písm. c) a d) téhož odstavce. Jelikož závěry soudu vycházejí z judikatury Nejvyššího správního soudu k § 5 odst. 1 písm. c) a d) Legis Ukrajina, soud nejprve uvede argumentaci s tím související a následně se vyjádří k dotčené novele Legis Ukrajina.
23. SDEU se sice ve věci *Krasiliva* explicitně nezabýval otázkou nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina, tj. případem, kdy žadatel již disponuje dočasnou či mezinárodní ochranou jiného členského státu EU, na uvedené rozhodnutí SDEU ovšem navázal Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42 a ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42. Z nich vyplývá, že důvod nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina je rozporný s právem EU. Žádost je nutné ve správním řízení projednat věcně, přičemž žadateli, který již disponuje dočasnou ochranou či jiným dlouhodobým pobytovým oprávněním v členské zemi EU, je nutné umožnit nechat si existující dočasnou či mezinárodní ochranu zneplatnit. Učiní-li tak, bude mu udělena dočasná ochrana, v opačném případě bude jeho žádost zamítnuta.
24. Výše citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu dovodila, že mají-li osoby dle čl. 2 odst. 1 Prováděcího rozhodnutí č. 1, právo zvolit si hostitelský členský stát, a nebude-li současně vůči nim uplatněn čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, pak z toho vyplývá rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU, jinak by výluka z aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně postrádala smysl.
25. Závěry Nejvyššího správního soudu přitom nejsou rozporné se smyslem a účelem směrnice o dočasné ochraně. Směrnice o dočasné ochraně sice blíže neupravuje případy druhotného pohybu mimo čl. 15 a 26, to ovšem neznamená, že by druhotný pohyb sama zakazovala. Aplikace přerozdělovacího mechanismu dle čl. 26 směrnice o dočasné ochraně ani v případě možnosti volného výběru členského státu pro účely druhotného pohybu přitom není omezena, když aplikace daného mechanismu je na základě čl. 26 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně beztak odvislá od souhlasu dotčených přemísťovaných osob – uvedené ustanovení by postrádalo smysl, pouze pokud by čl. 26 směrnice o dočasné ochraně bylo možné aplikovat i bez souhlasu přemísťovaných osob, protože ty by se v takovém případě mohly

vrátit nazpět. Článek 15 směrnice o dočasné ochraně sice při otevření možnosti druhotného pohybu není příliš potřebný, je ale nutné zohlednit, že se jedná o obecný minimální standard. Prováděcí rozhodnutí č. 1 i Prováděcí rozhodnutí č. 2, se nadto k druhotnému pohybu držitelů dočasné ochrany vyjádřila v tom smyslu, že je na základě dohody států vyloučena aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně – uvedený postup fakticky a v souladu s čl. 11 směrnice o dočasné ochraně prakticky vyprázdnil povinné slučování rodin dle čl. 15 směrnice o dočasné ochraně, protože generální výluka jakékoliv aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně má za faktický následek nutnost otevřít druhotný pohyb napříč členskými státy nejen fakticky, ale rovněž legálně.

26. Na výše uvedeném nic nemění ani upravené recitály Prováděcího rozhodnutí č. 2, konkrétně recitály (5) a (6).
27. Podle recitálu (5) Prováděcího rozhodnutí č. 2 „[v] souvislosti s aktivací směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení dohody, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice {směrnice 2001/55/ES} na osoby, které požívají dočasné ochrany v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přesouvají bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak“.
28. Podle recitálu (6) Prováděcího rozhodnutí č. 2 „[s] ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě“.
29. Recitály sice upřesňují, jak by mělo být Prováděcí rozhodnutí č. 1 interpretováno, nijak ale výslovně nezakotvují, že by jednou udělená dočasná ochrana automaticky znamenala zákaz poskytnutí dočasné ochrany v jiném členském státě. Recitál (6) lze totiž interpretovat bez problému tak, že se tím aprobejme již SDEU přijatý závěr ve věci *Krasiliva*, že členské státy mohou odeprít dočasnou ochranu u osoby, která již disponuje dočasnou ochranou v jiném členském státě, přičemž se takto udělené dočasně ochrany nehodlá vzdát. Recitál (5) pak upřesňuje, že se výluka aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně nevztahuje na osoby, které požívají dočasné ochrany v jiném členském státě, přičemž se bez povolení přesouvají na území jiného členského státu, což lze interpretovat tak, že se výluka čl. 11 nevztahuje na osoby, které požívají dočasnou ochranu v jednom členském státě, ale snaží se fakticky pobývat ve druhém členském státě. Ani v jednom recitálu se tudíž neřeší explicitně situace, které ovšem jsou primárním průvodním jevem druhotných pohybů v ČR – tj. situace, kdy ukrajinský uprchlík již nepožívá výhod plynoucích z dočasné ochrany v určitém členském státě, protože se této ochrany vzdal, či mu byla ukončena jinak, načež si požádá o udělení dočasné ochrany v ČR. Shora popsané situace se explicitně vyjadřují pouze k případům, které ovšem již dle judikatury SDEU i Nejvyššího správního soudu nebyly dovolené – tj. případy, kdy ukrajinský uprchlík se domáhá získání dočasné ochrany souběžně ve větším počtu členských států.
30. Z Prováděcího rozhodnutí č. 2 ani z Legis Ukrajina tudíž nevyplývá, že ukrajinský uprchlík, který požádal o dočasnou ochranu v určitém členském státě EU, již může nadále úspěšně čerpat dočasnou ochranu výlučně v tomto členském státě. Byť žalovaný takto konstantně

interpretuje § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina, v rámci soudního přezkumu je mu tato interpretace opakovaně vytýkána jako vadná.

31. Soud konstatuje, že důvod pro vrácení žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné dle § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina představuje sloučení a reformulaci důvodů dle písmen c) a d) téhož odstavce, přičemž vede ke stejným důsledkům pro žadatele o dočasnou ochranu. Jediná změna spočívá v tom, že možnosti aplikovat tento postup má předcházet oznámení žalovaného dle § 3 odst. 3 Legis Ukrajina určené Evropské komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob.
32. Soudu ovšem není zřejmé, proč by takové oznámení mělo mít vliv na judikaturou dovozené závěry o možnosti druhotného pohybu držitelů dočasné ochrany. Nejvyšší správní soud tuto možnost dovodil z čl. 2 odst. 1 Prováděcího rozhodnutí č. 1 a současného vyloučení aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Na tom se nic nezměnilo, změnila se pouze vnitrostátní úprava, která však musí být v souladu s právem EU.
33. Oznámení dle § 3 odst. 3 Legis Ukrajina určené Evropské komisi se svou povahou blíží oznámení dle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně. Jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU – je tedy politickým aktem, z něhož nelze dovozovat legislativní důsledky (překonání judikatorních závěrů), tj. ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Rozdíl obou citovaných právních úprav pak spočívá v zásadě jen v tom, že § 3 odst. 3 Legis Ukrajina hovoří o riziku vyčerpání kapacit, zatímco čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně až o překročení kapacit.
34. Z pohledu soudu tak § 3 odst. 3 Legis Ukrajina představuje zakotvení institutu, který už v právu EU existuje, ovšem způsobem, jenž je v rozporu se směrnicí o dočasné ochraně – ze směrnice o dočasné ochraně neplyne, že by oznámení členského státu o tom, že byla překročena jeho kapacita pro přijetí osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu, mělo jakékoli důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu. V případě § 3 odst. 3 Legis Ukrajina ani nedošlo k překročení kapacity, pouze to hrozí, jedná se tedy o méně závažný stav, než předvídá směrnice o dočasné ochraně.
35. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina je nadto zjevně diskriminační, neboť se má týkat selektivně jen těch žadatelů, kteří se dožadují svého práva druhotného pohybu.
36. Měl-li tedy zákonodárce v úmyslu překonat závěry judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. stenoprotokol 140. schůze PSP ČR ze dne 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy), pak k tomu z výše uvedených důvodů tímto způsobem dojít nemohlo.
37. V této souvislosti se proto soud rozhodl nepodat předběžnou otázku ke SDEU, protože posoudil, že shora uvedený výklad obou prováděcích rozhodnutí a směrnice o dočasné ochraně shledal konformní s evropským právem a dle soudu se po rozhodnutí SDEU ve věci *Krasiliva* jedná o *acte éclairé*.
38. Žalovaný tudíž v této věci nepostupoval v souladu s právem, jak bylo vyloženo ve shora citované judikatuře Nejvyššího správního soudu, která je plně aplikovatelná i na § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina. Nejvyšší správní soud dovodil, že druhotný pohyb osob ve smyslu

§ 3 Legis Ukrajina je přípustný za podmínky, že takové osoby nepožívají ve stejný moment dočasné či mezinárodní ochrany ve více než jednom členském státě EU, a že o žádosti o dočasnou ochranu je nutné vést řádné správní řízení. Jelikož tyto závěry nezpochybňuje ani přijaté Prováděcí rozhodnutí č. 2, pak na žalobkyni nelze vztáhnout ani § 5 odst. 1 písm. f) Legis Ukrajina.

39. Koneckonců již i Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě čl. 2 odst. 1 Prováděcího rozhodnutí č. 1, která žádá o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v ČR, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 3 odst. 3 Legis Ukrajina, ve znění účinném od 3. 9. 2025, z toho důvodu, že této osobě je nebo bylo uděleno povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany také v jiném členském státě EU (rozsudek ze dne 10. 12. 2025, č. j. 5 Azs 248/2025-18). Na odůvodnění citovaného rozsudku, obdobné tomu podanému shora, zdejší soud rovněž odkazuje.
40. Na uvedeném závěru soudu nemění nic žalovaným dodané rozhodnutí Okresního úřadu Krušné hory ze dne 14. 11. 2025, sp. zn. 103.1/25-350-20251490/LiS, které žalovaný dodal soudu a na němž ilustruje řádnost svého postupu. Byť se uvedené rozhodnutí může věcně shodovat s postupem žalovaného, žalovaný nijak nedokládá, že by se jednalo o konstantní a soudně aprobovanou správní praxi v Německu. Žalovaný dodal pouze jedno izolované správní rozhodnutí, u něhož nadto není zřejmé, zda nebylo německými správními soudy (resp. nadřízenými správními orgány) zrušeno. Uvedené rozhodnutí tak má jen malou relevanci pro posouzení interpretace a aplikace obou prováděcích rozhodnutí i směrnice o dočasné ochraně.
41. Po případném seznání, že žalobkyně v současnosti stále disponuje dočasnou ochranou ve Francii, měl žalovaný ověřit, zda Francie nespojuje s přiznáním dočasné ochrany v jiném státě EU *ex lege* zánik dočasné ochrany ve Francii analogicky k § 5 odst. 8 písm. b) Legis Ukrajina, a pokud by tomu tak nebylo, pak žalobkyni poučit o možnosti zneplatnění své případně existující dočasné ochrany ve Francii, jelikož není v souladu s právními předpisy možné souběžně požívat dočasnou ochranu ve více státech EU. Protože tak žalovaný neučinil, postupoval v této věci nezákonně. Zároveň soud dodává, že u takového ověření se nelze bez dalšího spoléhat na evidenci v systému TPD, u které není dán princip materiální publicity.
42. Podle čl. 2 odst. 4 písm. a) Prováděcího rozhodnutí č. 1 se *[p]ro účely odst. 1 písm. c) se rodinnými příslušníky rozumějí následující osoby, pokud se již daná rodina zdržovala a pobývala na Ukrajině před 24. únorem 2022: a) manžel nebo manželka osoby uvedené v odst. 1 písm. a) nebo b) nebo její druh nebo družka, se kterým (kterou) žije v trvalém vztahu, v případě, že platné právní předpisy nebo praxe dotčeného členského státu přistupují k nesezdaným párům obdobně jako k párům sezdaným v rámci jeho vnitrostátního cizineckého práva.*
43. Žalovaný v kontextu čl. 2 odst. 4 písm. a) Prováděcího rozhodnutí č. 1 pochybil, když *a priori* vyloučil aplikovatelnost institutu sloučení rodiny z důvodu, že manželství neexistovalo již 24. 2. 2022. Prováděcí rozhodnutí č. 1 totiž představuje speciální úpravu v právu EU, která upravuje poskytování dočasné ochrany v souvislosti s hromadným přílivem vysídlených osob z Ukrajiny. Uvedené ustanovení proto vystupuje jako *lex specialis*

vůči vymezení rodinných příslušníků v zákoně o dočasné ochraně, což je právní názor sdílený v rozsudcích Městského soudu v Praze ze dne 8. 10. 2025, č. j. 10 A 112/2025-19, a ze dne 4. 12. 2025, č. j. 17 A 136/2025-25.

44. Žalovaný proto neměl paušálně uzavřít, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro aplikaci institutu sloučení rodiny, protože není rozhodné, zda bylo manželství uzavřeno až po 24. 2. 2022. Dle citovaného ustanovení Prováděcího rozhodnutí č. 1 je rozhodné, zda se příslušný manžel (zde žalobkyně) zdržoval před 24. 2. 2022 na území Ukrajiny. Ve zde řešené věci přitom nebylo ani žalovaným tvrzeno, že by žalobkyně nebyla osobou ve smyslu § 3 Legis Ukrajina, resp. čl. 2 odst. 1 písm. a) Prováděcího rozhodnutí č. 1.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

45. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a uvedený zásah žalovaného byl nezákonný. Zároveň soud zakázal žalovanému, aby pokračoval v porušování práva žalobkyně na podání žádosti o dočasnou ochranu a obnovil stav před označením žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu jako nepřijatelné.
46. Žalovaný je povinen v souladu s citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu ověřit, zda žalobkyně disponuje dočasnou či jinou mezinárodní ochranou v jiném členském státě EU, která zároveň v daném hostitelském státě nezanikne *ex lege* analogicky k § 5 odst. 8 písm. b) Legis Ukrajina. Pokud žalobkyně nebude disponovat dočasnou či mezinárodní ochranou v jiné členské zemi EU, pak musí žalovaný vyhovět její žádosti o dočasnou ochranu. Jestliže naopak bude žalobkyně disponovat dočasnou či mezinárodní ochranou v jiném členském státě EU, která nebude způsobilá zaniknout postupem analogickým k § 5 odst. 8 písm. b) Legis Ukrajina, pak žalobkyni náležitě poučí o jejím právu nechat si dočasnou či mezinárodní ochranu v dané hostitelské zemi zneplatnit a případných důsledcích pro přiznání dočasné ochrany v ČR, pokud by tak žalobkyně neučinila.
47. Žalovaný je rovněž povinen zohlednit, že žalobkyně není vyloučena z aplikace institutu sloučení rodiny pouze z toho důvodu, že manželství bylo uzavřeno až po 24. 2. 2022.
48. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně byla ve věci zcela úspěšná, náleží jí proto náhrada nákladů zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve výši 4 620 Kč a paušální náhrada hotových výdajů stanovená dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky, ve výši 450 Kč za každý ze dvou úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání nebo návrh ve věci samé – žaloba). Jelikož je zástupce žalobkyně plátcem daně z přidané hodnoty, navyšuje se odměna o dalších 2 130 Kč. Celkem náklady řízení činí 12 270 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě do rukou jejího zástupce.
49. Žalobkyně požádala o navýšení přiznané náhrady podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu z důvodu vyšší složitosti věci dané přítomností cizineckého prvku a nutnosti orientace v evropském a mezinárodním právu. Soud tento návrh neuznal, neboť evropské i mezinárodní právo je v České republice běžně aplikováno, a proto se nejedná o mimořádně obtížný úkon ve smyslu § 12 odst. 1 advokátního tarifu, naopak se jedná o znalost, kterou by měl advokát disponovat, vystupuje-li v případech takového typu. Bylo by možné

uvažovat o použití uvedeného ustanovení v případě nutnosti aplikace ukrajinského či francouzského práva, taková potřeba v tomto řízení však nevznikla ani žalobkyně v žalobě s předpisy těchto zemí neoperovala. Zároveň žalobkyně nijak nedoložila, že by se svým zástupcem komunikovala v ukrajinštině či v jazyce, jehož znalost není v ČR obvyklá.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. května 2026

Milan Tauber v.r.
samosoudce